

2005-10-15

Enbeten för Europeiska unionen

Rådet för allmänna frågor och yttre förbindelser
den 18 oktober 2005 - kommenterad dagordning

Allmänt

Coreper beslutade fredagen den 14 oktober att ett extrainsatt rådsmöte för allmänna frågor och yttre förbindelser skall äga rum i Luxemburg den 18 oktober 2005. Utöver WTO/DDA kommer ett antal informations- och diskussionspunkter upp till behandling, främst EU:s svar på fågelinfluensan, jordbävningen i Sydasien samt den tropiska stormen Stan. Enligt uppgift kan vi förvänta oss att slutsatstexter tas fram till samtliga dagordningspunkter, men det är oklart vid vilken tidpunkt dessa finns tillgängliga.

RÅDET FÖR ALLMÄNNA FRÅGOR

1. Godkännande av dagordningen

2. Godkännande av A-punktlistan

Det finns inga indikationer på att några a-punkter skulle vara aktuella för mötet.

3. Resolutioner och beslut antagna av Europaparlamentet

Ej aktuellt.

RÅDET FÖR YTTRE FÖRBINDELSER

1) Godkännande av dagordningen

2) WTO/DDA

Diskussionspunkt och ev. beslut om rådsslutsatser.

Frankrike (FR) har återigen begärt att föra upp frågan om Doharundan i WTO på dagordningen för att markera sitt ogillande när det gäller kommissionens (KOM) sätt att hantera förhandlingarna. Senast frågan var aktuell på GAERC var den 18 juli, också då på FR:s initiativ. FR menar att KOM/EU har gått för långt när det gäller att visa kompromissvilja i den centrala frågan om handel med jordbruksprodukter och att medlemsländerna måste hållas bättre underrättade om läget i förhandlingarna. FR är framförallt bekymrat över att kommissionen valt att inta en ”alltför” kompromissvillig linje när det gäller den mest kontroversiella delen av jordbruksförhandlingarna som rör marknadstillträde (bl.a. tullar och kvoter).

Den 10 oktober presenterade KOM ett nytt ”villkorat” förhandlingsförslag med tonvikt på jordbruk som ett svar på ett utspel från USA. I sak handlar det om ganska få nyheter. Det intressanta är dock att KOM lägger en del siffror och resonemang på bordet som hittills bara har diskuterats internt inom EU, dels att det på flera områden ges tydliga signaler om att EU är redo att gå ännu längre och visa kompromissvilja. Ur svensk synpunkt är detta förslag ett exempel på vad vi länge efterfrågat, dvs. ett konstruktivt och flexibelt agerande från KOM där man tydligt visar att man är beredd att visa ledarskap i förhandlingarna.

3) Fågelinfluensan

Diskussions- och ev beslutspunkt. Rådsslutsatser kan komma att antas.

Utbrottet av fågelinfluensan i Sydostasien har lett till att behovet av en väl fungerande beredskap för pandemisk spridning av influensa kommit att uppmärksammas världen över. Fågelinfluensan i Sydostasien har drabbat fåglar i stor utsträckning, men endast smittat ett fåtal människor. Det största hotet mot människors hälsa är inte fågelinfluensan i sig, utan risken att den ska ge upphov till en helt ny influensavariant med förmåga till snabb global spridning bland människor.

Utbrottet av fågelinfluensan i Sydostasien har under de senaste åren varit föremål för omfattande insatser i Världshälsoorganisationens (WHO), Världsdjurshälsoorganisationens (OIE) och FN:s livsmedels- och jordbruksorganisationens (FAO) regi. De beslutande församlingarna

i dessa globala organ har vid upprepade tillfällen det senaste året behandlat frågan utifrån respektive organisations mandat. Vid Världshälsoförsamlingen i maj i år antogs bl.a. en resolution som uppmanar WHO att tillsammans med övriga FN-organ samt MS att intensifiera sina insatser.

Inför mötet i FN:s generalförsamling i mitten på september meddelade USA sin avsikt att ta initiativ till ett internationellt partnerskap om fågelinfluensa och pandemisk influensa. Initiativet diskuterades vid ett möte i Washington den 6-7 oktober 2005.

Den 7-9 november 2005 kommer ett möte att hållas på WHO i Genève. Inför detta möte har även den kanadensiska regeringen inbjudit ett antal länder från de olika regionerna inom WHO, bl.a. Sverige, till ett möte den 23-24 oktober 2005 i Ottawa.

Utbrottet av fågelinfluensa i Turkiet och Rumänien har lett till att den ständiga kommittén för livsmedelssäkerhet och djurhälsa (SKLD), en föreskrivandekommitté inom kommissionen, bestående av EU:s MS, har haft intensiva kontakter och extrainkallade möten under torsdagen och fredagen den 13 respektive den 14 oktober.

Vid GAERC förväntas ORDF och KOM lämna en uppdatering av situationen i Sydostasien och i EU:s närområde samt en allmän diskussion om hanteringen av frågan inom EU samt inom de processer som för närvarande pågår på global nivå.

4) Jordbävningen i Sydostasien

Information- och ev. beslutspunkt. Slutsatser kan komma att antas.

Skalvet inträffade vid 9.00-tiden lördag morgon lokal tid och uppmättes till 7,6 på Richterskalan. Epicentrum låg i norr Pakistan. Timmarna efter kom minst 14 efterskalv, det kraftigaste uppmätt till 6 på Richterskalan.

Pakistan, inklusive den pakistanska delen av Kashmir, är värst drabbat men skador och omkomna finns även i Indien och Afghanistan. Jordbävningen har orsakat erosioner som utplånat hela byar. Dödssiffran stiger hela tiden. De senaste uppgifterna gör gällande att minst 25.000 människor har omkommit enbart i Pakistan och över 40.000 vara skadade. Dessutom finns det omkring 1 miljon internflyktingar i Pakistan som ett resultat av jordbävningen. I Indien har minst 1300 dödat men i Afghanistan har hittills endast fyra döda rapporterats. Sannolikt kommer dödsiffran för samtliga tre länder att stiga.

Sverige har beslutat om bidrag med 105 miljoner kronor, bl a genom regeringsbeslut den 13 oktober om bidrag med 82 miljoner kronor till FNs appell av den 11 oktober.

Dessutom har Sida stött Räddningsverkets insats att bidra med tält och filter med 15 miljoner kronor. Tre personer från Räddningsverket är på plats sedan tisdag morgon för att se till att tält och filter fraktas ut till behövande enligt de pakistanska myndigheternas önskemål. Nu förbereder Räddningsverket för etablering av läger för FN i katastrofområdet där c:a 60 hjälparbetare ska kunna erbjudas boende, mat, kommunikationsutrustning, sjukvård m.m. Räddningsverket stödjer också den svenska ambassaden i Islamabad med en räddningstjänstexpert.

Svenska Röda Korset insats har av Sida stötts med 5 miljoner kronor.

Den svenska ID-kommissionen har rest till Islamabad för att bistå med identifiering och omhändertagande.

Europeiska Kommissionen har bidragit med 3,6 miljoner Euro via Generaldirektoratet för humanitärt bistånd, ECHO. Dessutom har Kommissionen skickat ett antal assessmentexperter till Pakistan för att bl.a. underlätta rapporteringen till medlemsländerna om situationen på marken och de utestående hjälpbehoven. Enligt FN har över 30 stater har gjort utfästelser på sammanlagt minst 350 miljoner US dollar.

Vid mötet kommer ministrarna diskutera hur EU kan agera för att på kort och lång sikt stödja de drabbade områdena.

5) Tropiska stormen i Centralamerika - Stan

Information- och ev. beslutspunkt. Rådsslutsatser kan komma att antas.

Den tropiska stormen ”Stan” drabbade delar av Centralamerika med start i början av oktober och har sedan fortsatt i form av ihållande regn med svåra översvämningar och kraftiga jordskred som följd. Hela kustlandet, från Nicaragua till södra Mexiko, är berört, men särskilt hårt har ovädret slagit mot Guatemala och El Salvador. Det har inte varit möjligt att nå fram till alla de områden som drabbats och i början av veckan var fortfarande 180 byar isolerade. El Salvador har dessutom drabbats av ett flertal vulkanutbrott.

På höglandet i Guatemala ligger byarna ofta i de branta bergssluttningarna. Det är här de stora rasen skett som på vissa ställen begravt hela byar. Den fattiga delen av befolkningen har drabbats särskilt hårt, då många bor i undermåliga hus i zoner med risk för jordskred. Skadorna på såväl infrastruktur som jordbruk i bägge länderna är mycket omfattande.

I Guatemala var de officiella uppgifterna den 10 oktober att 625 personer dödats, 384 var försvunna, 130 000 personer drabbade, och drygt 5 000 hus skadade. Omfattningen av skadorna efter ”Stan” är i

El Salvador något mindre än i Guatemala. Officiella uppgifter aviserade redan i slutet på förra veckan drygt 60 döda och över 50 000 evakuerade.

En FN-appell för El Salvador om knappt 8 MUSD sändes ut fredagen den 7 oktober och en ytterligare appell för Guatemala om närmare 22 MUSD gick ut måndagen den 10 oktober. Appellerna omfattar materiellt bistånd i form av livsmedel, husrum, vatten, sanitetsanläggningar, sjukvård och andra hälsoinsatser. Programmen skall genomföras under sex månader i nära samarbete med regeringen och lokala myndigheter.

Totalt har Sverige hittills bidragit med 74,3 MSEK för katastrofinsatser i regionen. Stödet gäller främst insatser i form av livsmedel/vatten, husrum, sanitet och sjukvård/hälsa.

EU gjorde ett gemensamt uttalande den 11 oktober, för att visa sin solidaritet med offren och de drabbade länderna samt för att deklarerat beredvillighet för övervägande av ytterligare hjälpinsatser. Uttalandet antogs med enighet, utan debatt. Ett flertal MS har beslutat om stöd av varierande storlek. Kommissionen har hittills via ECHO bidragit med 1.7 MEURO i humanitärt bistånd till Guatemala och El Salvador. Dessutom undersöks möjligheterna att genom omfördelning av medel öka bidraget till regionen.